

UDENRIGSMINISTERIET

EKN, sagsnr.: 2022-290
Den 16. maj 2022

**Rådsmøde for Generelle Anliggender – samhörighed
den 2. juni 2022**

SAMLENOTAT

Indhold

1. Den 8. samhörighedsrapport	2
-------------------------------------	---

1. Den 8. samhørighedsrapport

KOM (2022) 0034

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet ventes en politisk drøftelse af den 8. samhørighedsrapport og vedtagelse af rådskonklusioner herom. Den 8. samhørighedsrapport indeholder en vurdering af udviklingen af den europæiske samhørighedspolitik siden den forudgående rapport blev offentliggjort i 2017. Mens mange regioner i Central- og Østeuropa i løbet af de seneste år har nærmet sig det økonomiske gennemsnit for EU, har udviklingen i en række regioner i Sydeuropa været kendetegnet af lav vækst og relativ tilbagegang i forhold til EU gennemsnittet. Rapporten peger på, at den grønne omstilling og digitaliseringen kan være vigtige vækstfaktorer, men kan også øge regionale forskelle. Udmøntningen af samhørighedspolitikken har i de seneste to år i høj grad været præget af den internationale covid-19-epidemi, der har hæmmet programmerne i mange EU-lande.

Regeringen deler bekymringen fra den 8. samhørighedsrapport over den lave vækst i en række regioner i Sydeuropa, der kalder på opfølgning. Regeringen arbejder for, at samhørighedspolitikken bedst muligt bidrager til at fremme den grønne omstilling og digitaliseringen. Regeringen finder det vigtigt, at modtagerlandene efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincippet, og at der ikke sker svindel, korruption eller anden form for kriminalitet i forbindelse med den betalinger under samhørighedspolitikken.

2. Baggrund

I henhold til artikel 175 TEUF er EU Kommissionen forpligtet til hvert tredje år at aflægge rapport om udviklingen af den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed i EU-landene. Som følge af den internationale covid-19-epidemien blev den 8. rapport dog først offentliggjort i februar 2022, dvs. med mere end et års forsinkelse.

3. Formål og indhold

Drøftelse på rådsmødet sigter på at gøre status for udviklingen af samhørighedspolitikken i perioden 2017 frem til udgangen af 2021:

Rapporten konkluderer, at en række af EU's fattigste regioner i Central- og Østeuropa har gjort gode fremskridt i forhold til EU-gennemsnittet. Rapporten anbefaler, at disse regioner i højere grad end hidtil prioriterer uddannelse af arbejdsstyrken med henblik på at fastholde vækst og beskæftigelse, der hidtil blev sikret af et lavt omkostningsniveau.

Rapporten fremhæver, at en række regioner i Sydeuropa, der i en længere periode har haft lav eller ingen vækst, delvist endnu ikke har indhentet tabet i forbindelse med finanskrisen i 2008 og 2009. På den baggrund rejser rapporten spørgsmålet om, hvorledes strukturfondene kan hjælpe regioner med at undgå at blive fanget i en mellem-indkomstfælde.

Rapporten peger på, at den grønne omstilling kan fremme den økonomiske og sociale udvikling i mange regioner. Den advarer samtidigt om, at en række mindre velstående regioner, der har været kendetegnet ved tung industri, kan stå over for betragtelige udfordringer i forbindelse med den grønne omstilling. På samme måde kan digitaliseringen være en væsentlig vækstfaktor, men manglende infrastruktur i de nogle af de fattigste regioner hæmmer deres udvikling.

Med den 8. samhørighedsrapport lægges de første rammer for Kommissionens arbejde med forslag til strukturfondsforordningerne for perioden 2028-2034. Forordningsforslagene ventes at blive offentliggjort i efteråret 2025.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet om den 8. samhørighedsrapport.

5. Nærhedsprincippet

Da den politiske drøftelse af den 8. samhørighedsrapport vedrører fonde, der skal fungere på europæisk plan, kan det kun behandles på EU-niveau. Drøftelsen er således i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Der forventes ikke ændringer af gældende dansk ret som følge af drøftelsen af den 8. samhørighedsrapport.

7. Konsekvenser

Den politiske drøftelse af den 8. samhørighedsrapport har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle, erhvervsøkonomiske eller beskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Den 8. samhørighedsrapport har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De hidtidige drøftelser af den 8. samhørighedsrapport tyder på bred enighed om rapportens hovedkonklusioner; at der er blevet opnået væsentlige fremskridt i flere af EU's fattigste regioner i Central- og Østeuropa, mens udviklingen i en række regioner i Sydeuropa har været mindre tilfredsstillende. Der er dog ikke enighed om, hvad der bør være reaktionen på denne udvikling. Mens nogle lande har argumenteret for behov for øget fleksibilitet og højere EU-bidrag, har andre lande betonet behovet for en mere målrettet indsats under samhørighedspolitikken med særlig fokus på den grønne omstilling og digitaliseringen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder, at den 8. samhørighedsrapport udgør et nyttigt analytisk grundlag for drøftelserne om samhørighedspolitikken. En målrettet opfølgning på rapporten vil kunne bidrage til en mere hensigtsmæssig anvendelse af midlerne. Regeringen deler bekymringen fra den 8. samhørighedsrapport over den lave vækst i en række regioner i Sydeuropa. Problemstillingen må give anledning til en dybere analyse af årsagerne hertil og kalder på opfølgning.

Regeringen arbejder for, at samhørighedspolitikken bedst muligt bidrager til at fremme den grønne omstilling og digitaliseringen af samfundet samt bidrager til at fremme vækst og beskæftigelse og social balance. Det må navnlig være en prioritet i forhold til genstarten af den europæiske økonomi efter covid-19-krisen. I det omfang, at det ikke svækker kontrol med midlerne, ser Regeringen gerne, at forvaltningen gøres mere smidig gennem enklere regler og færre administrative byrder.

Regeringen finder det vigtigt, at modtagerlandene efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincippet, og at der ikke sker svindel, korruption eller anden form for kriminalitet i forbindelse med udbetalinger under samhørighedspolitikken.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.